

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 3.12.2020

Sayı: 3178

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri uyarınca T.C. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Fatih Dönmez tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. Saygılarımla.

01/12/2020

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

Artan nüfus, yaşam standartlarının yükselmesi ve sanayileşmenin arttırdığı enerji talebi ülkeleri, geleneksel enerji kaynaklarında tükenme tehlikesi korkusu, yüksek fiyatlar ve bundan dolayı doğan dış devletlere karşı bağımlılık gibi yaşanan sorunlar nedeniyle yenilenebilir enerji kaynaklarını geliştirmeye ve kullanım alanlarını genişletmeye yönelmiştir.

Jeotermal enerji kaynakları, bu kaynaklara sahip olan devletlerin yönedikleri en önemli yenilenebilir enerji kaynaklarından. Türkiye jeotermal potansiyeli bakımından Avrupa'nın 1. ülkesi ve kurulu güç bakımından ise Dünyanın 4. ülkesi konumundadır. Ülke olarak enerji ithalatımızın yılda 68 milyar dolar kadar bütçeye yük getirdiği düşünüldüğünde jeotermal enerji potansiyelimiz son derece önem arz etmektedir.

Ülkemizde döviz tasarrufu sağlayacak, dışa bağımlılığı azaltacak olan temiz ve çevre dostu olan Jeotermal kaynaklardan enerji üretiminde özel şirketlerin daha fazla kar amaçlı eksik uygulamaları, çevre ve insan sağlığına tehdit oluşturduğu için jeotermal kaynaklardan elektrik üreten santrallere karşı bir toplumsal tepki oluşmasına neden olmaktadır. Jeotermal Elektrik Santrallerin (JES) olduğu bölgelerde, çiftçiler yetiştirdikleri ürünlerde verimli düşüklüğünden şikâyet etmektedir. Aynı şekilde JES'lerin çevresinde hayvancılıkla uğraşan bir çiftçimiz JES şirketinin rejenkte ettiği suyla temas etmesi sonucunda sağlık sorunları yaşadığı da bilinmektedir. Ülkenin JES'e ihtiyacı olduğuna göre, amaç JES'in yapılmaması değil, çevreye ve insan yaşamına zarar vermeden üretime devam etmesidir.

5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu jeotermal ve doğal mineralli su kaynaklarının etkin bir şekilde aranması, araştırılması, geliştirilmesi, üretilmesi, korunması, bu kaynaklar üzerinde hak sahibi olunması ve hakların devredilmesi, çevre ile uyumlu olarak ekonomik şekilde değerlendirilmesi ve terk edilmesi ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir. 5686 sayılı kanunun 11. Maddesinde;

"(1) Faaliyetlerin, projeye göre yürütülmesi zorunludur. Ruhsat sahibinin projesinde belirtilmeyen konularda veya izinsiz olarak faaliyette bulunduğu tespit edilirse, teminatı irat kaydedilerek faaliyet durdurulur ve teminat üç katına çıkarılarak bir ay içinde tamamlattırılır. Aynı fiilin tekrarı halinde teminat irat kaydedilerek ruhsat iptal edilir.

(2) Ruhsat sahibince, kaynak koruma alanı etüdü yapılmadan işletmeye geçilmesi veya koruma alanı etüdünde öngörülen tedbirlere uyulmamasının tespiti halinde faaliyetler durdurularak teminat irat kaydedilir. Altı ay içerisinde gerekli tedbirlerin alınması ve teminatın tamamlattırılması istenir. Altı ay sonunda teminat verilmez ve tedbirler alınmaz ise faaliyetler durdurulur.

37501

Dr. Arslan KABUKCUOĞLU
Eskişehir Milletvekili

(3) İdare payının süresi içerisinde ödenmemesi halinde, teminat irat kaydedilerek iki aylık süre verilir. Bu süre zarfında idare payı yatırılmaz ve teminat tamamlanmaz ise faaliyetler durdurulur.

(4) Ruhsat olmadan faaliyette bulunulduğunun tespiti halinde, faaliyetler idarece durdurulur. 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununa göre 50.000 Türk Lirası idare tarafından idarî para cezası tahakkuk ettirilir.

(5) Ruhsat ve/veya gerekli izinler alınmadan yapılan faaliyetler durdurulur. Kaynağın ve rezervuarın korunması ile çevre kirliliğinin önlenmesi için acil tedbirlerin gerekli olduğu hallerde tedbirler idarece alınır. Bu nedenle yapılan her türlü masraf, sorumlusundan idare tarafından 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre tahsil edilir." İdari yaptırımları yer almaktadır.

Aynı şekilde 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanununun uygulanması ile ilgili usul ve esasları düzenleyen yönetmelikte, faaliyetlerin denetlenmesini düzenleyen 12. Maddeye baktığımızda; Jeotermal sistemin ve çevrenin korunması ile ilgili tedbirlerin alınıp alınmadığının, reenjeksiyon ve deşarjın teknik kurallarına ve çevre mevzuatına uygun yapılıp yapılmadığının her yıl idare tarafından denetleneceği belirtilmiştir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın, 2020 yılı içerisinde JES'lere yönelik gerçekleştirdiği denetim sayısı kaçtır?
2. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınız tarafınca yapılan denetimlerde Ruhsat sahibinin projesinde belirtilmeyen konularda veya izinsiz olarak faaliyette bulunulduğu tespit edilmiş midir? Bu şekilde faaliyette bulun şirket sayısı kaçtır?
3. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınız tarafınca yapılan denetimlerde, kaynak koruma alanı etüdü yapılmadan işletmeye geçen veya koruma alanı etüdünde öngörülen tedbirlere uymayan firma olmuş mudur? Olmuş ise bu firmaların sayıları kaçtır?
4. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınız tarafınca yapılan denetimlerde, ruhsat olmadan faaliyette bulunduğu için faaliyetleri idarece durdurulan şirket veya şirketler olmuş mudur? Olmuşsa bu şirketlerin sayısı kaçtır?
5. 2020 yılı içerisinde Bakanlığınız tarafınca yapılan denetimlerde, kaynağın ve rezervuarın korunması ile çevre kirliliğinin önlenmesi için idarece acil tedbir alınmasının gerekli olduğu hal ve haller tespit edilmiş midir?
6. Bu denetimler kapsamında reenjeksiyon ile deşarjın teknik kurallarına ve çevre mevzuatına uygun davranmayan kaç tane JES Şirketi tespit edilmiştir? Tespit edilen şirketlerden kaçına idari yaptırım uygulanmıştır?